Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Täydentävä vastine

19.12.2022

VN/3713/2020
VN/3713/2020-MMM-120

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 83/2022 vp)

Maa- ja metsätalousministeriö on 8.12. pidetyssä kuulemisessa esitellyt vastineensa hallituksen esitystä 83/2022 vp koskevaan asiantuntijakuulemiseen. Maa- ja metsätalousvaliokunta on tämän jälkeen pyytänyt ministeriöltä täydentävää vastinetta, jossa on pyydetty:

1) selvittämään, kuuluvatko kaikki tavanomaiset eläinlääkäripalvelut ehdotettuun järjestämisvastuuseen

2) selventämään, miten ehdotetussa ratkaisussa toimittaisiin alueellisesti, jos yksityisiä erikoistasoisia eläinlääkäripalveluja ei olisi tarjolla kohtuullisen välimatkan päässä

Maa- ja metsätalousministeriö esittää alla pyydetyn selvityksen. Lisäksi se esittää Yliopistollisen eläinsairaalan toiminta-aluetta koskevan korjauksen 8.12. päivättyyn vastineeseensa.

Kuntien järjestämisvastuuseen ehdotetut palvelut suhteessa Suomessa tavanomaisiin eläinlääkäripalveluihin

Yleistä

Ei ole yleistä määritelmää tavanomaisille eläinlääkäripalveluille.

Käsitettä voidaan yhtäältä käyttää vastakohtana erikoiseläinlääkäripalveluille, jolloin tavanomaisuus viittaa palvelujen tasoon. Tässä merkityksessä tavanomaisten eläinlääkäripalvelujen määrittelylle asettaa haasteensa mm. se, että erikoiseläinlääkärin ammattipätevyydessä on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) mukaan kyse nimikesuojatusta ammattipätevyydestä, ei luvanvaraisesta ammattitoiminnasta siten, että tietyt vaativammat eläinlääketieteelliset toimenpiteet olisi rajattu vain erikoistuneiden eläinlääkäreiden yksinoikeudeksi. Näin ollen ei ole muodostunut selkeää tehtävänjakoa eläinlääkärin peruskoulutuksen saaneiden eläinlääkäreiden ja erikoiskoulutettujen eläinlääkäreiden välillä eikä siten myöskään kovin selkeää jakoa tavanomaisten palvelujen ja erikoispalvelujen välillä.

Käsite tavanomaiset eläinlääkäripalvelut voi toisaalta viitata siihen, että palveluja kysytään ja tuotetaan maassa hyvin yleisesti. Tällöin kriteerinä voisi esim. pitää sitä, että palveluja on saatavilla lähes kaikilla yksityisillä eläinlääkäriklinikoilla.

Jäljempänä tavanomaisilla eläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan edellä mainittujen tulkintojen yhdistelmää eli palveluja, joita varsin yleisesti tuotetaan yksityisillä eläinlääkäriklinikoilla ja joita tuottavat tavanomaisesti muut kuin erikoiseläinlääkärit.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Maa- ja metsätalousministeriö				
PL 30 00023 Valtioneuvosto	Hallituskatu 3 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.mmm@gov.fi

Koska kunnallisilla klinikoilla tarjotaan nimenomaan peruspalveluja, joiden tuottaminen ei vaadi paremmin varustelua klinikkaa, tavanomaisuus saatetaan liittää myös kunnallisten peruspalvelujen tasoon. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa kuitenkin näkemyksenään, että edellä tarkoitettu ”tavanomaiset eläinlääkäripalvelut” on laajempi käsite kuin voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain mukainen kunnan järjestämisvastuu (peruseläinlääkäripalvelu ja kiireellinen eläinlääkärinapu). Peruseläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan laissa ”eläinlääkäripalvelua, jota annetaan eläinlääketieteellisen yleistutkimuksen tai kliinisen tutkimuksen perusteella eläintenpitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottotiloissa, ei kuitenkaan eläimen pitämistä hoidettavana eläinlääkärinavun antamista tai siihen liittyvää tutkimusta varten”. Kiireellisellä eläinlääkärinavulla tarkoitetaan ”äkillisesti ja vakavasti sairastuneen tai vahingoittuneen eläimen eläinlääketieteellistä yleistutkimusta tai kliinistä tutkimusta, ensiavun luonteisia hoitotoimenpiteitä ja eläimen lopettamista eläinsuojelullisin perustein”.

Voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki rajaa siten voimakkaasti erityisesti sitä, kuinka pitkälle menevillä keinoilla eläimen terveydentilaa tai sairautta tutkitaan ja selvitetään. Menetelminä mainitaan yleistutkimus ja kliininen tutkimus, mikä tarkoittaa, että ultraääni- ja röntgentutkimukset jne. ja myös laboratoriotutkimukset rajautuvat lain sanamuodon perusteella lakisääteisen vaatimustason ulkopuolelle. Kunnallisina palveluina tarjottavien palvelujen laajuutta ja tasoa määrittää myös viittaus ”tavanomaisiin vastaanottotiloihin”. Tälle ei ole tarkkaa määritelmää, mutta määritelmä rajaa esim. tiettyjen kirurgisten leikkausten kuulumista lakisääteisiin kunnallisiin palveluihin. Ruokavirasto on ohjannut rajanvetoja koskevia tulkintoja Eläinlääkintähuollon valtakunnallisessa ohjelmassa (EHO) vuosille 2015–2022.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että ns. tavanomaiset eläinlääkäripalvelut ovat myös laajempia kuin ehdotetun eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaiset palvelut. Hallituksen esityksen mukainen järjestämisvastuuta koskeva ehdotus lähtee siitä, että kunnat tarjoavat lakisääteisinä palveluina vain kansanterveyden, eläinten terveyden tai hyvinvoinnin taikka elintarviketuotannon kannalta välttämättömiä perustason palveluita, ja jokainen järjestämisvastuuseen ehdotettu palvelukokonaisuus on arvioitu näiden kriteerien mukaisesti.

Ehdotettu järjestämisvastuu hyvin pitkälti perustuu voimassa olevaan lakiin ja sitä koskeviin EHO:n rajanvetoihin. Tavoitteena on ollut estää kuntien kustannusten nousu sitä kautta, että järjestämisvastuuseen säädettäisiin palveluja, jotka tasoltaan ylittäisivät EHO:n mukaisen perustason. Joidenkin harvojen yksittäisten palvelujen osalta ehdotettu järjestämisvastuu on EHO:n kirjauksia suppeampi. Syynä on joko se, että kaikille EHO:ssa mainituille palveluille ei katsottu olevan yhteiskunnalliseen etuun liittyvää perustetta tai se, että työryhmätyön aikana tehtyjen selvitysten mukaan palveluja Ruokaviraston tulkinnoista huolimatta järjestetä läheskään kaikissa kunnissa. Alla pyritään esimerkkien kautta selventämään ns. tavanomaisissa eläinlääkäripalveluissa, EHO:ssa ja ehdotetussa järjestämisvastuussa olevia eroja:

Palvelukohtainen vertailu

Ns. tavanomaisiin eläinlääkäripalveluihin, EHO:n mukaisiin palveluihin ja ehdotettuun järjestämisvastuuseen kuuluvat mm. koiran tai kissan tunnistusmerkintä, lemmikkieläinpassin myöntäminen, eläimen terveydentilan toteaminen ja todistaminen kliinisen perustutkimuksen perusteella esimerkiksi vakuutusyhtiötä tai eläinten kauppaa varten, kissan sterilisaatio, koiran tai kissan kastraatio, koiran tai kissan loishäätö, lemmikkieläinten rokotukset, punkkien torjunta koiralla tai kissalla sekä eläimen lopetus.

Yksityiset palveluntuottajat tarjoavat laajasti myös seuraavia palveluja: seura- ja harrastuseläinten lisääntymiseen liittyvät tutkimukset, tiineysultra mukaan lukien, koirien sterilisaatio, kanien sterilisaatio ja kastraatio, marsujen kastraatio, seura- ja harrastuseläinten laajat terveystarkastukset laboratoriotutkimuksineen sekä lonkkatutkimukset ym. röntgenkuvaukset perinnöllisten vikojen kartoittamiseksi.

Näistä palveluista on EHO:ssa tulkittu voimassa olevan lain mukaisiksi peruspalveluiksi koirien sterilisaatio sekä kanien kastraatio ja sterilisaatio. Mitään näistä palveluista ei ole ehdotettu 9 §:n mukaiseen järjestämisvastuuseen, sillä palveluille ei katsota olevan eläinten terveyden, hyvinvoinnin tai kansanterveyden turvaamiseen liittyviä yhteiskunnallisia perusteita. Sterilisaation ja kastraation osalta katsottiin työryhmävalmistelussa, että vain kissojen osalta toimenpiteet ovat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta kriittisiä villikissaongelman takia. Työryhmä suositteli kuitenkin myös koirien kastraation lisäämistä, koska se voi joidenkin toimijoiden esim. rekikoirayrittäjien osalta olla eläinten hyvinvoinnin kannalta tärkeä toimenpide. Näitä leikkauksia tehdään jo nyt kaikissa kunnissa eivätkä ne lisää kuntien kustannuksia.

Yksityiset eläinlääkäripalvelun tuottajat tarjoavat koirien, kissojen ja hevosten hammashoitoa, josta osa on perustasoista tavanomaista palvelua ja osa vaativampaa, erityisasiantuntemusta edellyttävää

palvelua. Ehdotettuun järjestämisvastuuseen kuuluu vain välttämätön perustason suun terveydenhuolto.

Eläinten synnytysapu kuuluu ns. tavanomaisiin eläinlääkäripalveluihin sekä nykyiseen ja ehdotettuun kunnalliseen järjestämisvastuuseen. Lemmikkieläinten keisarinleikkausten osalta on kuitenkin rajanvetoja. EHO:ssa mainitaan, että keisarileikkaus koirille ja kissoille kuuluu järjestämisvastuuseen, ellei leikkausta tarvitsevia potilaita pystytä nopeasti lähettämään riittävän lähellä sijaitsevaan jatkohoitopaikkaan. Ehdotetussa laissa säädettäisiin järjestämisvastuuseen vain kissojen keisarileikkaus.

Työryhmävaiheessa on käynyt ilmi, että kaikissa kunnissa ei järjestetä keisarinleikkauksia koirille edes kiiretapauksissa. Useimmiten koirien keisarinleikkaukset ennakoidaan ja suunnitellaan, esim. johtuen eläimen rakenteellisista poikkeamista. Suunnitelmalliset keisarinleikkaukset on mahdollista nähdä osana yksityisellä sektorilla tarjottavia lisääntymispalveluja, joihin kuuluvat mm. astutusajankohdan määrittäminen, tiineystarkastukset, ultraäänitutkimukset sekä pikkupentujen hoitoon liittyvät palvelut. Näiden palvelujen julkiselle tuelle ei ole valmisteluvaiheessa nähty riittävän painavia yhteiskunnallisia perusteita. Eläinten hyvinvointilakia koskevan hallituksen esityksen tavoitteena on vähentää keisarinleikkauksia sitä kautta, että laissa säädettäisiin perinnöllisiin vikoihin liittyvästä eläimen jalostuskiellosta sekä tähän liittyen eläinlääkärin velvollisuudesta ilmoittaa koirarekisteriin diagnosoimistaan eläimen jalostuskäyttöä rajoittavista vioista ja sairauksista. Tarkoitus on, että koiran keisarinleikkauksesta tehtäisiin aina ilmoitus koirarekisteriin.

Yksityissektorilla tarjotaan hevosten hedelmällisyyteen liittyviä tarkastuksia ja hoitoja. Nämä mainitaan myös EHO:ssa lähtökohtaisesti järjestämisvastuuseen kuuluvina (tämä korjauksena 8.12. päivätyn vastineen mainintaan), mutta maininnan jälkeen todetaan, että kunnalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta järjestää eläinlääkäriä praktiikkatehtäviin, joissa vaaditaan erityispätevyyttä tai -koulutusta. Hallituksen esityksen valmistelussa hevosten hedelmällisyyteen liittyvät tarkastukset ja hoidot rajattiin järjestämisvastuun ulkopuolelle sen takia, ettei palveluille löytynyt kansanterveyteen, eläinten terveyteen ja hyvinvointiin tai elintarviketuotantoon liittyvää perustetta. Hevosten lisääntymishoidot eivät ole kriittisiä huoltovarmuuden kannalta, joten ne voidaan rinnastaa muiden seura- ja harrastuseläinten lisääntymishoitoihin. Tiineysultrankaan ei katsota olevan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta kriittinen toimenpide. Ultraäänitutkimukset eivät kuuluu myöskään voimassa olevan lain mukaiseen järjestämisvastuuseen, ja laitteiston hankinta lisäisi kuntien kustannuksia.

Eläinten sairauksien hoitamiseksi yksityiset palveluntuottajat tarjoavat monenlaisia palveluja. Näihin kuuluvat mm. ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu ja tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio. Nämä palvelut kuuluvat nykyiseen ja ehdotettuun järjestämisvastuuseen, jos ne ovat perustasoisia ja ensiavun luonteisia siten, että ne eivät edellytä pitkäkestoista tai erityisasiantuntemusta vaativaa jatkoselvittelyä ja hoito pystytään antamaan yleistutkimuksen ja kliinisen tutkimuksen perusteella (ehdotetussa laissa mainitaan myös tavanomaiset laboratoriotutkimukset). Seura- ja harrastuseläinten kuvantamispalvelut (kuten ultraääni- ja röntgentutkimukset), joita varsin yleisesti tarjotaan yksityissektorilla, eivät kuulu voimassa olevan lain mukaiseen järjestämisvastuuseen eivätkä myöskään ehdotettuun järjestämisvastuuseen.

Sairauksien hoitamiseksi tehdään yksityissektorilla myös monenlaisia kirurgisia toimenpiteitä. Näihin kuuluvat mm. märkäkohdun leikkaus, vatsalaukun kiertymän leikkaus, vierasesineiden poistoleikkaus, erilaisten kasvainten poistot, hampaiden kirurgiset poistot sekä ortopediset leikkaukset kuten luunmurtumien ja nivelvammojen korjaukset. Nykyiseen kunnalliseen järjestämisvastuuseen kuuluvat EHO:n mukaan kirurgiset leikkaukset niiltä osin, kun leikkauksia peruseläinlääkärikoulutuksella pystytään suorittamaan tavanomaisissa vastaanottotiloissa ja eläinsuojissa ilman erityistyövälineitä. Tähän kirjaukseen sisältyy jonkin verran tulkinnanvaraa. EHO:n mukaan erityisesti pieneläinten leikkauksissa vastaanotolla voi olla tarvetta avustavalle henkilökunnalle. Ehdotettuun 9 §:n mukaiseen järjestämisvastuuseen kuuluisivat lemmikkieläinten sairauksien hoidon osalta vain vähäiset, ensiavun luonteiset kirurgiset toimenpiteet. Laajemmat leikkaukset edellyttäisivät nukutuslaitteita ja avustajan, joita ei kaikissa kunnissa ole, ja näiden myötä kuntien kustannukset nousisivat.

Tuotantoeläinten terveydenhuollon ja sairaanhoidon osalta voimassa olevan lain ja ehdotetun eläinlääkintähuoltolain mukaisen järjestämisvastuun katsotaan sisältävän kaikki ns. tavanomaiset eläinlääkäripalvelut.

Yliopistollisen eläinsairaalan verkkosivuilla mainitaan seuraavat palvelut sairaalan tarjoamina erikoiseläinlääkäripalveluina: akupunktio, eksoottisten eläinten hoidot, fysioterapia, iho- ja korvasairaudet, kasvainsairaudet, neurologia, ortopedia, pehmytosakirurgia (=muut kuin ortopediset leikkaukset), suu- ja hammassairaudet, silmäsairaudet, sisätaudit ja sydänsairaudet. Nämä eivät kuuluisi myöskään ehdotettuun järjestämisvastuuseen siltä osin kuin ne ylittävät 9 §:ssä kuvatun tason eli eivät ole perustasoisia ja ensiapuluontoisia hoitotoimenpiteitä. Akupunktio ja fysioterapia eivät kuulu lainkaan ehdotettuun tai nykyiseen kunnallisen järjestämisvastuuseen.

Erikoiseläinlääkäripalvelujen järjestäminen syrjäisillä alueilla

Kuntalain ja kilpailulain velvoitteet, jotka liittyvät kunnan toimintaan kilpailutilanteessa markkinoilla (esim. yhtiöittämisvelvollisuus ja markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimus), koskevat vain alueita, joilla on kilpaillut markkinat.

Jos alueella ei esim. sen syrjäisyyden vuoksi ole ehdotetun lakisääteisen palvelutason ylittävien palvelujen osalta yksityisiä palveluntuottajia eikä riittäviä edellytyksiä yksityisen tarjonnan syntymiselle, alueella vallitsee näitä palveluja koskeva markkinapuute. Kuntalaki- tai kilpailulaki eivät silloin estä kuntaa itse tuottamasta kyseisiä palveluja myös markkinahintaa alemmalla hinnalla. Kunta on tällöin itse vastuussa sen selvittämisestä, toimivatko markkinat vai eivät.

Kaikki taloudellisen toiminnan julkinen rahoittaminen kuuluu kuitenkin EU:n valtiontukisääntöjen soveltamisalaan, jos kaikki muut valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät (tuki on selektiivinen, peräisin julkisista varoista ja vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa EU:n jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja kilpailuun). Siltä osin kuin tunnusmerkit täyttyvät, palveluja voidaan tukea julkisin varoin SGEI-järjestelmän puitteissa. Esimerkiksi ns. vähämerkityksistä SGEI-tukea koskeva asetus (komission asetus (EU) N:o 360/2012) mahdollistaa sen, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin myönnettävää tukea ei tarvitse etukäteen ilmoittaa eikä myöskään raportoida komissiolle, jos tuen määrä on enintään 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana.

SGEI-sääntelyä voivat käyttää niin kunnat, kuntayhtymät kuin valtiokin. Koska ehdotettu eläinlääkintähuoltolain mukainen SGEI-järjestelmä kattaisi vain perustasoiset eläinlääkäripalvelut, mahdollinen kunnan tuki erikoiseläinlääkäripalveluihin ei kuuluisi tuon järjestelmän piiriin, vaan kyse olisi kunta- tai kuntayhtymäkohtaisesta SGEI-järjestelystä. Tällöin kunta-/kuntayhtymätasolla tehtäisiin päätökset siitä, onko tiettyjen palvelujen tukemiselle tarpeeksi vahvoja yhteiskunnallisia syitä ja mitä maantieteellisiä alueita tuki koskisi, sekä kannettaisiin vastuu SGEI-reunaehtojen noudattamisesta. Ainakin työ- ja elinkeinoministeriö on ohjeistanut kuntia toiminnasta tilanteissa, joissa muita kuin lakisääteisiä palveluja tuetaan SGEI-palveluina.

Lähtökohtaisesti markkinapuutetilanteessa toimiva kunta päättää itse siitä, millä määrällä se tukee palvelutuotantoa. Näin olisi myös erikoiseläinlääkäripalvelujen osalta. Kunnaneläinlääkäreiden nykyinen palkkionperimisjärjestelmä kuitenkin monimutkaistaa asiakasmaksujen perintää kunnallisessa eläinlääkintähuollossa, mistä syystä ehdotetun eläinlääkintähuoltolain 17 §:ssä olisivat säännökset asiakasmaksun muodostumisesta tilanteessa, jossa kunta järjestää muita kuin lakisääteisiä eläinlääkäripalveluja kunnan ns. yleisen toimialan perusteella. Pykälän mukaan kunnaneläinlääkäri saisi periä tarjoamistaan lakisääteisen tason ylittävistä palveluista virkaehtosopimuksen mukaisen palkkion ja korvauksen matkakustannuksistaan sekä hankkimiensa lääkkeiden ja tarvikkeiden käytöstä. Kunta perisi lisäksi asiakkaalta maksun, jonka tulisi olla markkinaperusteinen vain silloin, kun kunta toimii kilpailutilanteessa.

Edellä esitetyn perusteella kunnilla olisi ehdotetun eläinlääkintähuoltolain mukaisessa järjestelmässä laaja harkintavalta päättää erikoiseläinlääkäripalvelujen tuottamisesta sekä siitä, tuotetaanko palveluja syrjäisillä alueilla markkinahinnalla vai sitä alemmalla hinnalla.

Yliopistollisen eläinsairaalan toiminta-alueen määrittely – korjaus vastineessa esitettyyn muotoiluehdotukseen

Maa- ja metsätalousministeriö on 8.12. päivätyssä vastineessaan ilmoittanut, että sillä olevien tietojen mukaan Yliopistollinen eläinsairaala tuottaa seuraavat palvelut sopimusten perusteella: Helsingin kaupungin alueella lakisääteiset eläinlääkäripalvelut kokonaan, Espoon valvontayksikön (Espoo, Kirkkonummi ja Kauniainen) osalta päivystyksen, Mäntsälän sekä Pukkilan, Myrskylän ja Orimattilan länsiosien osalta eläinlääkäripalvelut ja päivystyksen sekä lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin päiväaikaan Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän muidenkin kuntien kuin Pukkilan, Myrskylän ja Orimattilan (Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä) sekä Lahden suureläinpäivystyksen. Ministeriö on tehnyt vastineessaan 18 §:n 1 momentin muutosehdotuksen em. tiedon mukaisesti.

Ministeriö on kuitenkin kirjallisen vastineen lähettämisen jälkeen saanut tiedon eräistä sopimuksissa tapahtuneista muutoksista. Saatujen tietojen mukaan Yliopistollinen eläinsairaala tuottaa Helsingin kaupungin alueella lakisääteiset eläinlääkäripalvelut kokonaan. Espoon valvontayksikön (Espoo, Kirkkonummi ja Kauniainen) osalta se tuottaa päivystyksen. Se myös hoitaa Mäntsälän sekä Pukkilan, Myrskylän ja Orimattilan länsiosien eläinlääkäripalvelut ja päivystyksen. Orimattilan osalta se

hoitaa päivystyksen iltaisin ja viikonloppuisin kuitenkin koko Orimattilan kaupungin alueella, lukuun ottamatta pieneläinten osalta aikoja, jolloin kunta on sopinut pieneläinten osalta toisin.

Edellä mainitun vuoksi maa- ja metsätalousministeriö esittää **uutena korjausehdotuksenaan** hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 1 (eläinlääkintähuoltolaki) 18 §:n muotoiluun:

18 §

Yliopistollisen eläinsairaalan tuottamat julkiset eläinlääkäripalvelut

Yliopistollista eläinsairaalaa ylläpitävä Helsinginjulkisoikeudellinen yliopisto (jäljempänä *yliopisto*) tuottaa 9 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii. Palveluja tuotetaan eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueellasillä alueella, joka sijaitsee seuraavien kuntien alueella: Helsinki, Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Mäntsälä, Pukkila, Myrskylä ja Orimattila. joka on kyseessä olevien julkisten palvelujen osalta määritelty eläinsairaalan toiminta-alueeksi. Poiketen siitä, mitä 10 §:ssä ja 13 §:n 2 momentissa säädetään, yliopisto vastaa tuottamiensa palvelujen saatavuudesta ja laadusta.

(2–4 mom. siten kuin hallituksen esityksessä)

Helsingin yliopisto on tuonut esiin, että palvelutuotannon laajuus vaihtelee sopimuksittain/kunnittain. Joitakin sopimuksia on uusittu hiljattain muun muassa sopijaosapuolissa tapahtuneiden muutosten takia (esim. kuntayhtymän sijaan solmittu uusi sopimus kunnan kanssa). Myös joitakin kokonaan uusia sopimuksia on solmittu, mutta alun perin ehdotetun siirtymäsäännöksen ja nyt ehdotetun 18 §:n 1 momentin mukaan sellaisia kuntia ei huomioitaisi lain voimaantulohetkellä eläinsairaalan toiminta-alueeseen kuuluviksi.

Helsingin yliopistolta saadun tiedon mukaan lakiin tarvitaan ehdotettua joustovaraa siten, että järjestäjät ja yliopisto voisivat sopia palvelutuotannon laajuutta koskevista muutoksista. Se vastaisi nykytilannetta ja ottaisi huomioon sen, että tuotettujen palvelujen laajuudessa on eroa kuntien välillä. Sen sijaan eläinsairaalan toiminta-alueen kiinnittäminen laissa säädettävään kuntaluetteloon voi olla ongelmallisempaa. On mahdollista, että esimerkiksi kuntien elinkeinorakenteessa tapahtuvien muutosten ja erityisesti maatalouden rakennemuutoksen myötä kuntarajojen mukaan määritelty eläinsairaalan toiminta-alue ei enää vastaisikaan kliinisen koulutuksen ja tutkimuksen kannalta välttämättömän potilasaineksen tarpeisiin. Alueen kuntarakenne saattaisi muuttua kuntaliitosten kautta. Lisäksi, mikäli eläinlääkärikoulutuksen volyymeissä tapahtuisi huomattavia muutoksia ja alan aloituspaikkoja päätettäisiin lisätä, myös potilasaineksen tarve saattaisi kasvaa.

Mainittujen syiden vuoksi olisi 18 §:n tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisempaa, jos eläinsairaalan toiminta-alueesta ja sen mahdollisista muutoksista voitaisiin säätää täsmällisemmin asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö esittää siksi edellä esitetylle korjausehdotukselle **vaihtoehtoisen korjausehdotuksen** hallituksen esitykseen sisältyvän 18 §:n momentin muotoiluun. Vaihtoehtoinen korjaus tulisi kyseeseen siinä tapauksessa, että asetuksenantovaltuutta pidettäisiin edellä mainituista syistä mahdollisena.

18 §

Yliopistollisen eläinsairaalan tuottamat julkiset eläinlääkäripalvelut

Yliopistollista eläinsairaalaa ylläpitävä Helsinginjulkisoikeudellinen yliopisto (jäljempänä *yliopisto*) tuottaa 9 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii. Palveluja tuotetaan eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueellasillä alueella, johon voi kuulua Uudenmaan ja Päijät-Hämeen maakuntiin kuuluvia alueita.sillä alueella joka on kyseessä olevien julkisten palvelujen osalta määritelty eläinsairaalan toiminta-alueeksi. Poiketen siitä, mitä 10 §:ssä ja 13 §:n 2 momentissa säädetään, yliopisto vastaa tuottamiensa palvelujen saatavuudesta ja laadusta.

(1–4 mom. siten kuin hallituksen esityksessä)

UUSI 5 momentti: Valtioneuvoston asetuksella annetaan kuntajakoon perustuvat tarkemmat säännökset eläinsairaalan toiminta-alueen rajoista.

38 §

Siirtymäsäännökset

(1–3 momentti siten kuin hallituksen esityksessä)

4 momentti kuten 8.12. päivätyssä vastineessa:

~~Niiden alueiden, joita varten Yliopistollista eläinsairaalaa ylläpitävä julkisoikeudellinen yliopisto on tuottanut 9 §:ssä tarkoitettuja eläinlääkäripalveluja järjestäjän ja yliopiston välisen sopimuksen perusteella vähintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantuloa edeltävien viiden vuoden aikana, katsotaan tämän lain voimaan tullessa muodostavan kyseisten palvelujen osalta 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläinsairaalan toiminta-alueen.~~Ne 9 §:ssä tarkoitetut eläinlääkäripalvelut, joita Helsingin yliopisto on tuottanut järjestäjän ja yliopiston välisen sopimuksen perusteella vähintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantuloa edeltävien viiden vuoden aikana, määrittävät tämän lain voimaan tullessa Helsingin yliopiston julkisen palvelutuotannon laajuuden kyseessä olevassa toiminta-alueen osassa. Järjestäjät ja yliopisto voivat kuitenkin keskenään sopia muutoksista palvelutuotannon laajuuteen~~toiminta-alueen rajoihin~~.

Yhteydenpito Euroopan komissioon

Maa- ja metsätalousministeriö on 8.12. päivätyn vastineensa toimittamisen jälkeen saanut tietoonsa Euroopan komission alustavia näkemyksiä ehdotetun eläinlääkintähuoltolain mukaisen tukijärjestelmän notifiointitarpeesta. Näkemykset eivät anna kaikilta osin yksiselitteisiä vastauksia kysymykseen, mutta niiden perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että notifikaatio tarvitaan.

Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Lainsäädäntöneuvos Johanna Wallius

Vastaanottajat

VN/3713/2020-MMM-120

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Wallius Johanna 91214207S	Kaila Minna-Mari 912661456
2022-12-19	2022-12-19